

Beredskapsutvalget
for finansiell infrastruktur
(BFI)

Årsrapport 2023

Forord

BFI er et beredskapsutvalg for finanssektoren. I en krisesituasjon skal BFI varsle og informere berørte aktører og myndigheter om hvilke problemer som har oppstått, hvilke konsekvenser problemene kan medføre og hvilke tiltak som settes i verk for å løse dem. Mandatet aktiveres ved store forstyrrelser i den finansielle infrastrukturen med bortfall av tjenester som fører til at større deler av befolkningen ikke får tilgang til nødvendige betalingsmidler, handel stopper opp og/eller finansiell stabilitet trues. Aktørene som opererer kritiske systemer og kritisk infrastruktur for finanssektoren i Norge er representert i BFI. Dette omfatter også myndighetene og institusjoner som har beslutningsansvar på tvers av bransjen.

Årsrapporten redegjør for BFIs mandat, sammensetning og arbeid i 2023.

Oslo 8. mars 2024

Olav Johannessen
Leder av BFI
Seksjonssjef
Seksjon for tilsyn med IT og betalingstjenester
Finanstilsynet

Sekretariatet for BFI
Finanstilsynet
Seksjon for tilsyn med IT og betalingstjenester
v/ Senior tilsynsrådgiver Åshild Johnsen
Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo
Tlf.: 99293046

1. Innledning

BFI ble opprettet gjennom vedtak i Norges Banks hovedstyre 11. oktober 2000 i forståelse med Finansdepartementet, Finanstilsynet og sentrale aktører i finansiell sektor. Norges Bank hadde ledelse og sekretariat for BFI fram til 31. mai 2010. Fra 1. juni 2010 ble ansvaret for ledelse og sekretariat overført til Finanstilsynet.

I henhold til mandatet har BFI to hovedoppgaver:

- (i) Komme frem til og koordinere tiltak for å forebygge og løse krisesituasjoner og andre situasjoner som kan resultere i store forstyrrelser i finansiell infrastruktur. I en krisesituasjon skal utvalget varsle og informere berørte aktører og myndigheter om hvilke problemer som har oppstått, hvilke konsekvenser problemene kan medføre og hvilke tiltak som settes i verk for å løse problemene.
- (ii) Forestå nødvendig koordinering av beredskapssaker innenfor finansiell sektor, herunder, på grunnlag av sivilt beredskapssystem, samordne utarbeidelse og iverksettelse av varslingsplaner og beredskapstiltak ved sikkerhetspolitiske kriser og krig.

BFI erstatter ikke den enkelte institusjons selvstendige ansvar for beredskap i egen virksomhet. Samlet besitter BFIs medlemmer en høy faglig kompetanse om finansiell infrastruktur. Ved hendelser skal BFI være bindeleddet mellom involverte aktører og myndighetene og sørge for nødvendig kommunikasjon og informasjon.

Mandatet for BFI følger i vedlegg 1.

BFI har etablert en beredskapsplan og en rutine for å varsle, informere og koordinere tiltak ved hendelser og kriser i finansiell infrastruktur. Rutinen inneholder blant annet en fast agenda for møter i BFI i en krisesituasjon. I tillegg har BFI etablert varslingslister med kontaktopplysninger for alle som er med i utvalget. Varslingslisten oppdateres løpende og distribueres regelmessig til alle medlemmer, varamedlemmer og observatører i BFI.

2. Representasjon

BFI er sammensatt av representanter fra ulike myndighetsorganer og sentrale aktører som er brukere av og/eller har operativt ansvar for, finansiell infrastruktur. Vedlegg to gir oversikt over representasjonen i BFI. Faste medlemmer skal møte, men kan bli representert med sitt personlige varamedlem ved nødvendig møteforfall. Observatører har møterett.

Sammensetningen av utvalgets medlemmer og observatører gjenspeiler vurderinger av hvordan finansiell stabilitet kan bli påvirket av enkle eller sammensatte hendelser. Hvis BFI finner det nødvendig, vil utvalget også trekke på relevant kompetanse fra andre aktuelle aktører.

Det var i 2023 utskiftning av tre faste medlemmer, seks varamedlemmer og en observatør.

3. Utvalgets arbeid i 2023

BFI gjennomførte tre ordinære møter i 2023.

BFI gjennomførte en øvelse i løpet av året. Øvelsen ble gjennomført som forøvelse til en felles Nordisk-Baltisk myndighetsøvelse for finanssektoren.

3.1 Hendelsesrapportering til BFI

På BFI-møtene gjennomgås:

- Hendelsesrapporter fra Finanstilsynet. Finanstilsynet gjør et hensiktsmessig uttrekk fra IKT-hendelsesrapporteringen til Finanstilsynet som grunnlag for rapportering av hendelser til BFI.
- Hendelsesrapportering fra bankenes felles avregningssystem, Norwegian Interbank Clearing System (NICS).
- Hendelsesrapportering fra Norges Banks oppgjørssystem (NBO).
- Nordic Financial CERTs (NFCERT) situasjons- og trusselrapporten for siste kvartal knyttet til cyberangrep mot finanssektoren.

Foretakene rapporterte 408 IKT-relaterte hendelser til Finanstilsynet i 2023, som er en økning i antall rapporterte hendelser på om lag 40 prosent fra året før. Hovedsakelig skyldtes økningen at flere hendelser rammet flere foretak samtidig. Det var et fåtall hendelser som medførte langvarig manglende tilgang til betalingstjenestene. Enkelte banker ble rammet hendelser som medførte manglende tilgang til deler av betalingstjenestene i 5 – 11 timer. Mange hendelser medførte feil saldo på grunn av dupliserte eller manglende transaksjoner og oppsto hos felles leverandør som flere banker benytter. Korrekt saldo ble først gjenopprettet flere dager etter. Flesteparten av transaksjonene var knyttet til straksbetalinger. Noen av transaksjonene var knyttet til kortbetalinger, blant annet hendelsen med dupliserte VISA- og Mastercard-transaksjoner som rammet en rekke banker etter påsken i 2023.

Det ble rapportert 15 sikkerhetshendelser i 2023 som er noe lavere enn året før. Ved flere av hendelsene var årsaken angrep på underleverandører i verdikjeden. Seks av de femten hendelsene var tjenestenektangrep. Noen av hendelsene var alvorlige for foretakene som ble rammet, men ingen

sikkerhetshendelser påvirket den finansielle infrastrukturen eller fikk alvorlige konsekvenser for de større foretakene.

Samlet sett vurderes stabiliteten til betalingstjenestene og kunderettede tjenester å være tilfredsstillende i 2023.

Driften av bankenes felles avregningssystem for norske kroner (NICS) var ikke rammet av noen hendelser med alvorlig konsekvens i 2023.

Ingen hendelser berørte selve oppgjørssystemet i Norges Bank i 2023. Noen hendelser førte til at NBO utvidet sin åpningstid, enten grunnet forsinket levering fra bankene til NICS og videre til NBO eller forsinket levering fra Euronext Securities Oslo (VPS) til verdipapiroppgjøret. Ved et tilfelle måtte NBO utvide åpningstiden pga. forsinkede utbetalinger fra CLS¹ til norske banker.

NFCERT rapporterte om et uendret situasjons- og trusselbilde i 2023. Organiserte kriminelle utgjorde den største trusselen med høy aktivitet på svindel. Det var lav aktivitet på cyberangrep. Ved cyberangrep var ofte underleverandører i verdikjeden en del av angrepsflaten. Situasjonen kan raskt endre seg, og tiltakene for å sikre soliditet og forsvarsevne er derfor langsiktige og pågår kontinuerlig.

3.2 Beredskapsarbeidet i BFI

Oppfølging av funn fra BFI-øvelsen i 2022

BFI har i 2023 fulgt opp funnene fra øvelsen i regi av Nordea i 2022. Problemstillinger avdekket under øvelsen ble kartlagt av mindre arbeidsgrupper i BFI eller BFIs sekretariat, inkludert behovet for en rutine for BFIs informasjonsformidling i en krise. De fleste funnene er kvittert ut etter behandling i BFI, og flere av dem er vedtatt implementert i BFIs formelle beredskapsplan.

Etablering av BFIs formelle Beredskapsplan

I 2023 har BFI fullført arbeidet med BFIs varslingsrutiner ved reelle hendelser, inndeling i eskaleringsnivåer og sjekklister for å bestemme eskaleringsnivå. BFI har besluttet en mal for situasjonsrapporter fra foretakene og for bruk i BFI i en krise. Materialet er samlet i BFIs formelle Beredskapsplan som ble godkjent på siste BFI-møte i 2023.

BFI-øvelse i 2023 – forøvelse til felles Nordisk-Baltisk myndighetsøvelse

I august gjennomførte BFI en øvelse hvor scenarioene var de samme som i en felles Nordisk-Baltisk øvelse for myndighetene i finanssektoren gjennomført i slutten av august. BFI-øvelsen fungerte som en forøvelse, og funn fra den gav nyttige innspill til den felles Nordisk-Baltisk øvelsen. Hensikten med øvelsen var å øve finanssektorens motstandsdyktighet ved cyberangrep eller andre former for tilsiktede angrep. Hendelsen ble belyst både fra direkte og indirekte rammede aktører i finanssektoren. BFI ble i etterkant orientert om resultatet av den felles Nordisk-Baltiske myndighetsøvelsen.

---

¹ Continuous Linked Settlement (CLS) er valutaoppgjørssystemet for oppgjør av handler i verdens syv største valutaer.

3.3 Øvrige temaer BFI behandlet eller ble orientert om i 2023

Status TIBER-NO

Norges Bank har gitt oppdaterte statuser på Norges Bank og Finanstilsynets samarbeid om å utarbeide og implementere et rammeverk for testing av cybersikkerhet i finansiell sektor (TIBER-NO). I 2023 pågikk både nasjonale og grensekryssende tester. Regler for informasjonsdeling har blitt besluttet. Det har blitt kommunisert med de andre landene om hvordan resultatet av testene kan aggregeres. Resultatet av den enkelte test, er det testet foretak som eier.

Finanstilsynet har orientert om aktiviteter knyttet til Digital Operational Resilience Act (DORA).

Finanstilsynet har orientert om Sivilt beredskapssystem (SBS) med spesielt blikk på BFIs mandat som adresserer BFIs oppgaver knyttet til dette.

Finanstilsynet har orientert om resultatet av en evaluering av sektorvis responsmiljøer (SRM) som ble utført av KPMG i 2022, og om NSMs revidering av rammeverket for håndtering av sikkerhetshendelser basert på SRM-evalueringen.

Uavhengige beredskapsløsninger

Norges Bank har orientert om en arbeidsgruppe, som med bakgrunn i mandat fra Finansdepartementet, skal vurdere behovet for beredskapsløsninger som er uavhengige av det ordinære betalingssystemet, og som kommer i tillegg til enkeltsystemenes kontinuitets- og beredskapsløsninger.

Systemisk IKT-risiko

Finanstilsynet har orientert om europeiske initiativ for å vurdere og håndtere systemisk IKT-risiko i regi av European Systemic Review Board (ESRB) med undergruppen European Systemic Cyber Group (ESCG). ESRB har også lagt fram en anbefaling om etablering av et pan-European Systemic Cyber Incident Coordination Framework (EU-SCICF). Etableringen inngår i arbeidet med regelverket under DORA.

DNB har presentert årsrapporten for DNBS interbanksystem for 2022.

Bits AS har presentert årsrapporten for NICS for 2022.

Norges Bank har presentert årsrapporten for NBO for 2022.

Norges Banks har presentert rapporten Finansiell infrastruktur 2023.

Finanstilsynet har presentert hovedpunkter fra risiko- og sårbarhetsanalysen for 2023 (ROS-analysen) om finansnæringens bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi.

Vedlegg 1

Beredskapsutvalget for finansiell infrastruktur (BFI).

Mandat fastsatt av Norges Banks hovedstyre 11. oktober 2000 (oppdatert navneendring ved at Finanstilsynet overtok ledelse og sekretariat 1. juni 2010).

1. Beredskapsutvalg for finansiell infrastruktur har ansvaret for å komme frem til og koordinere tiltak for å forebygge og å løse krisesituasjoner og andre situasjoner som kan resultere i store forstyrrelser i den finansielle infrastruktur. Gjennomføringen av tiltakene vil baseres på at den enkelte deltaker har beslutningskompetanse på vegne av sin institusjon.
2. I en krisesituasjon skal utvalget varsle og informere berørte aktører og myndigheter om hvilke problemer som har oppstått, hvilke konsekvenser problemene kan medføre og hvilke tiltak som settes i verk for å løse problemene. Utvalget skal etablere nærmere rutiner for varsling, problemhåndtering og informasjonsformidling som skal gjelde i slike situasjoner.
3. Beredskapsutvalget skal forestå nødvendig koordinering av beredskapssaker innenfor finansiell sektor. Utvalget skal herunder, på grunnlag av Sivilt beredskapssystem, samordne utarbeidelse og iverksettelse av varslingsplaner og beredskapstiltak ved sikkerhetspolitiske kriser og krig.
4. Representasjonen i beredskapsutvalget skal tilpasses behovet for å løse den aktuelle krisesituasjon og samordne utarbeidelse av beredskapsplaner og iverksettelse av omleggingstiltak. Finanstilsynet skal ha ledelse og sekretariat for beredskapsutvalget og innkaller til møter i utvalget. Møter avholdes ved behov og minst to ganger hvert år. I tillegg til ordinære medlemmer og varamedlemmer fra myndighetsorganer og de sentrale aktørene i finansiell infrastruktur, kan utvalget knytte til seg observatører og kontaktpersoner fra andre aktører i finansiell infrastruktur, herunder representanter for telekommunikasjon og kraftforsyning.
5. Beredskapsutvalget erstatter ikke den enkelte institusjons selvstendige ansvar for beredskapen i egen virksomhet.
6. Mandatet for beredskapsutvalget fastsettes av Finanstilsynet i samråd med Finansdepartementet og sentrale aktører i finansiell infrastruktur.

Vedlegg 2 - Representasjon i BFI

<u>Foretak</u>	<u>Representert ved</u>
<u>Norges Bank – Finansiell Infrastruktur</u>	<u>Medlem og varamedlem</u>
<u>Norges Bank - Interbankoppgjør</u>	<u>Medlem og varamedlem</u>
<u>Finansdepartementet</u>	<u>Observatør</u>
<u>Finanstilsynet – tilsyn med IT og betalingstjenester – leder BFI</u>	<u>Medlem</u>
<u>Finanstilsynet – tilsyn med IT og betalingstjenester - sekretariat BFI</u>	<u>Medlem</u>
<u>Finanstilsynet – stab sikkerhet</u>	<u>Medlem</u>
<u>Finanstilsynet – tilsyn med verdipapiriområdet</u>	<u>Medlem</u>
<u>Finanstilsynet – tilsyn med bank</u>	<u>Medlem</u>
<u>Finanstilsynet - kommunikasjon</u>	<u>Medlem og varamedlem</u>
<u>Euronext Securities Oslo/Verdipapirsentralen ASA (VPS)</u>	<u>Medlem og varamedlem</u>
<u>Nets Norge</u>	<u>Medlem og varamedlem</u>
<u>Tietoenvy Norge</u>	<u>Medlem og varamedlem</u>
<u>Mastercard Payment Services Norge</u>	<u>Medlem og varamedlem</u>
<u>Nordic Financial CERT (NFCERT)</u>	<u>Medlem og varamedlem</u>
<u>Nordea Bank AB filial Norge</u>	<u>Medlem og varamedlem</u>
<u>Danske Banks filial i Norge</u>	<u>Medlem og varamedlem</u>
<u>Sparebank 1 Utvikling - representerer bankene i Sparebank 1 Gruppen</u>	<u>Medlem og varamedlem</u>
<u>DNB</u>	<u>Medlem og varamedlem</u>
<u>Eika Gruppen – representerer bankene i Eika Gruppen</u>	<u>Medlem og varamedlem</u>
<u>Bits AS (bank- og finansnæringens infrastrukturselskap, eies av Finans Norge)</u>	<u>Medlem og varamedlem</u>
<u>BankID BankAxept (BidBax)</u>	<u>Medlem og varamedlem</u>
<u>Nasjonale Sikkerhetsmyndighet (NSM)</u>	<u>Observatør</u>
<u>Norges vassdrags- og energidirektoret (NVE)</u>	<u>Observatør</u>
<u>Nasjonale Kommunikasjonsmyndighet (NKOM)</u>	<u>Observatør</u>
<u>Telenor</u>	<u>Observatør</u>
<u>Verdipapirforetakenes Forbund (vpff)</u>	<u>Observatør</u>
<u>Verdifondenes Forening (vff)</u>	<u>Observatør</u>